

Извештај од прашалник за искуството на пациенти со мултипла склероза при преминување од интравенска на поткожна апликација на ocrelizumab

Вовед

Мултиплата склероза (МС) претставува хронична автоимуна болест на централниот нервен систем каде долгорочниот третман со високо-ефикасна терапија е клучен за спречување на прогресијата на болеста. Ocrelizumab е еден од современите високо-ефикасни лекови за третман на МС и традиционално се администрираше интравенски (анг. intravenous, IV), што бараше подолг престој во здравствените установи. Со воведувањето на поткожната (анг. subcutaneous, SC) формулација на апликација, се очекува подобрување на удобноста и комфорот на пациентите, намалување на времето поминато во болница и поголема флексибилност во третманот. Со цел да се процени искуството на пациентите кои преминале од IV на SC апликација, беше спроведен прашалник меѓу пациентите со МС во Северна Македонија.

Методологија

Прашалникот беше спроведен од јули до декември 2025 година во соработка помеѓу Националното здружение за мултипла склероза, Македонска Медицинска Студентска Асоцијација (ММСА) и ЈЗУ Универзитетска клиника за неврологија - Скопје. Анкетата беше спроведена од страна на медицинските сестри на Универзитетската клиника за неврологија и опфати пациенти со МС кои дале согласност за учество, претходно примили барем еднаш ocrelizumab интравенски и потоа преминале на поткожна апликација. Вкупно 93 пациенти со МС дале согласност за учество и го пополниле прашалникот. Прашањата се однесуваа на нивното искуство со новиот начин на апликација, влијанието врз дневниот распоред, задоволството од удобноста и практичноста, како и нивната идната преференција за терапијата.

Резултати

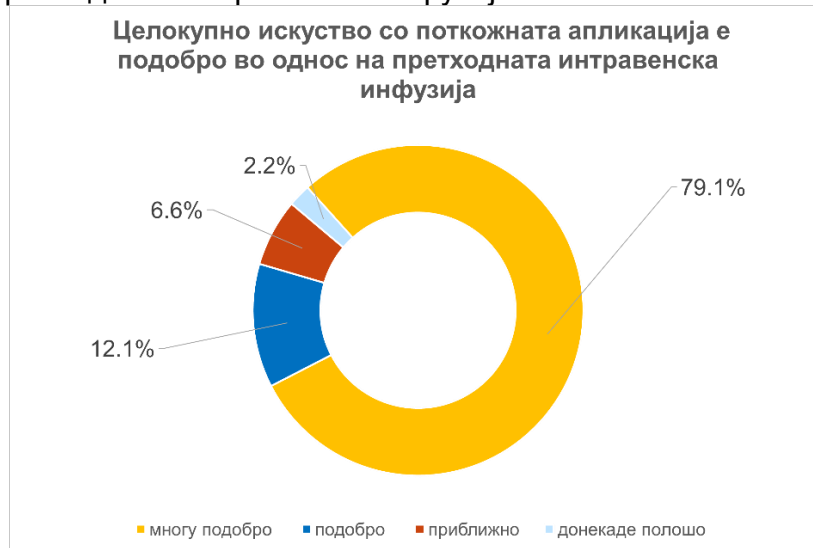
ДЕМОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Вкупно биле вклучени 93 пациенти со средна возраст од 41,5 години (опсег од 19-64 години), од кои 53,8% биле жени, а 46,2% мажи. Најголем дел од испитаниците (46,2%) се дијагностицирани со релапсна форма на МС (РМС), додека 30,1% со примарно прогресивна МС (ППМС). Значителен процент од пациентите (76,3%) изјавиле дека претходно биле лекувани со друг лек пред да започнат со ocrelizumab. Половина од пациентите (50,5%) примале ocrelizumab помеѓу 3 и 5 години, а 34,4% примале помалку од 3 години.

ИСКУСТВО СО ПОТКОЖНА АПЛИКАЦИЈА

Резултатите од прашалникот укажуваат на високо ниво на задоволство и позитивно искуство со новиот начин на апликација. Сите пациенти (100%) потврдиле дека ги добиле потребните информации од медицинскиот персонал пред поткожната апликација на лекот. Повеќето пациенти изјавиле дека нивното **целокупно искуство со SC апликацијата е многу подобро** (79,1%) или подобро (12,1%) во

споредба со претходната интравенска инфузија.

Намалувањето на времето потребно за администрација значително влијаело врз секојдневниот живот на пациентите, при што **85% пријавиле значително подобрување на нивниот дневен распоред**. Дополнително, 86% од пациентите изјавиле дека преминувањето на SC апликација значително го **намалило времето поминато во болница**. Во однос на удобноста и практичноста, вкупно **97,8% од испитаниците изразиле задоволство од удобноста и практичноста** на SC апликацијата (74,2% биле многу задоволни, а 23,6% задоволни. Голем дел од испитаниците (65,6% целосно се согласуваат, а 30,1% се согласуваат) дека поткожната апликација го зголемила нивното чувство на независност и контрола врз сопственото време.

ПРЕФЕРЕНЦИИ И ИДНИ ПЛАНОВИ

Скоро сите пациентите (**92,4%**) изјавиле дека би сакале да продолжат со поткожната форма на апликација, а 6,52% немале преференца.

Како главни причини за преференца на SC формата, испитаниците (со можност за повеќе одговори) ги навеле:

- Помалку време поминато во болница/на клиника (81,3%)
- Помалку болка/непријатност (30,8%)
- Поголема удобност (25,3%)
- Поголемо чувство на независност/контрола (20,9%)
- Подобар квалитет на живот (16,5%)

Заклучок

Резултатите од ова истражување покажуваат дека преминувањето од интравенска на поткожна апликација на osrelizumab е исклучително добро прифатено од страна на пациентите и е поврзано со високо ниво на задоволство. Новиот поткожен начин на апликација значително го намалува времето за администрација и престој во болница, го подобрува чувството на удобност и придонесува кон поголемо чувство на независност и контрола кај пациентите. Речиси сите пациенти преферираат да продолжат со овој начин на терапија бидејќи им го олеснува планирањето на дневните активности. Овие резултати укажуваат дека SC апликацијата претставува важна иновација во третманот на МС, со потенцијал за подобрување на искуството на пациентите, квалитетот на живот и оптимизација на здравствените ресурси.